

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202870
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114202870.2

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlo Pribinova 25, Bratislava, P.O.BOX 41, proti žalovanému: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/X, V., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov o zaplatenie 1 071,36 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

III. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi POS - Pomoc a ochrana spotrebiteľa náhradu trov konania vo výške 166,70 € spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v prospech jeho právneho zástupcu JUDr. Jaroslavy Oravcovej do 3 dní od dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom došlým súdu dňa 03.02.2014 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy vo výške 1071,36 € spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 29.07.2012 až do zaplatenia ako aj náhrady trov konania spočívajúcej v zaplatenom súdnom poplatku a v trovách právneho zastúpenia.

Žalobca skutkovo svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 30.04.2009 uzavrel so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300020756, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1128,59 €. Poskytnutý úver mal žalovaný splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 63,57 € v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

V súlade s ustanovením zmluvy poskytol žalobca žalovanému dňa 23.11.2010 revolving vo výške 1525,68 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 63,57 € v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára.

Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, navrhovateľ využil možnosť danú mu ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Zároveň vyčíslil sumu dlžného úveru na výšku 1071,36 €.

Žalovaný sa k predmetu konania na výzvu súdu písomne nevyjadril.

Na strane žalovaného vstúpil do konania vedľajší účastník OZ: POS - Pomoc a ochrana spotrebiteľa. Tento vo svojom vyjadrení z 23.06.2014 uviedol, že úverová zmluva má nesprávne uvedenú RPMN. Ďalej namietal výšku úrokovej sadzby, ktorú z dôvodu rozporu s dobrými mravmi považuje za

neplatne dojednanú. V podaní doručenom súdu dňa 07.11.2014 vedľajší účastník zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu a doplnil, že zmluva má ďalšie vady, ktoré spôsobujú, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

Súd rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 23.03.2015 v neprítomnosti účastníkov konania a ich zástupcov (§ 101 ods.2 O.s.p.).

Súd vykonal dokazovanie obsahom spisu a zistil nasledujúce:

Dňa 30.04.2009 došlo zo strany účastníkov konania k podpisu žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru (Zmluvy o revolvingovom úvere - ďalej len Žiadosť/Zmluva), na základe ktorej žalovaný požiadal o - úver vo výške 1128,59 € so splatnosťou v 36 splátkach, mesačnou splátkou vrátane úroku 63,57 €, predpokladanou RPMN za úver 68,87 %, - revolving vo výške 640,74 € a predpokladanou RPMN po poskytnutí revolvingu vo výške 59,54 % (časť 5. Žiadosti/Zmluvy).

Z časti 6. Žiadosti/Zmluvy vyplýva, že so žalovaným mala byť uzavretá zmluva o poskytnutí - úveru vo výške 1128,59 € so splatnosťou v 36 mesačných splátkach vo výške 63,57 €, RPMN bola dohodnutá vo výške 64,44 %, - revolvingu vo výške 640,74 € a predpokladanou RPMN po poskytnutí revolvingu vo výške 55 %.

Súčasťou tejto zmluvy boli aj Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere.

Z karty klienta (čl. 8 - 9) vyplynulo, že žalovanému bola žalobcom celkom poskytnutá čiastka 1475,91 € (945,89 € + 530,02 €) € a z jeho strany bola splatená suma 2742,84 €.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch -

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Je nesporné a žalovaný to nepopieral, že mu bol vyplatený úver v celkovej sume tak, ako to vyplýva z karty klienta. Zároveň však je zrejmé, že údaje o RPMN uvedené v bode 5 Žiadosti/Zmluvy a v bode 6 Žiadosti/Zmluvy sú rôzne.

Procesný súd potrebuje upozorniť na to, že obdobná vec bola riešená aj v rozhodnutí Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/244/2013-29 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina 11Co/103/2014. V tejto veci bola riešená otázka rozdielnosti RPMN v návrhu žalovaného a v samotnej zmluve. Krajský súd Žilina dospel k záveru, že v danom prípade ide o spotrebiteľský úver, ktorého podstatnou náležitosťou je dohoda o výške RPMN. Z dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom, ktorá skutočnosť spochybnená nebola, vyplýva, že výška RPMN je iná v návrhu na uzavretie zmluvy ako v jej akceptácii. Z hľadiska zmluvného práva je irelevantné, či táto zmena je pre spotrebiteľa výhodná alebo nevýhodná, podstatná je skutočnosť, že návrh nebol prijatý bezvýhradne. V danom prípade okresný súd správne aplikoval § 44 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Z uvedených dôvodov dojednanie o RPMN nemožno považovať za platné zmluvné dojednanie, keďže v danom prípade chýba bezvýhradná akceptácia návrhu a k zmluvnému konsenzu medzi zmluvnými stranami nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu povinnej

náležitosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľský úver tak, ako správne konštatoval okresný súd treba považovať za úver poskytnutý bez poplatkov.

K vyššie uvedenému názoru Krajského súdu v Žiline, s ktorým sa procesný súd v zásade stotožňuje, tento dodáva, že podľa

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je napr. sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov.

Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene RPMN ako údaju, ktorý vyjadruje celkovú cenu úveru, dochádza tým k zmene podstatnej náležitosti Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu Zmluvy s takouto novou RPMN, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh Zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom Zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorého zaplatenie je predmetom tohto konania, uzavretá nebola.

Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie Čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“

Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka.

Posudzovaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere (v prípade, ak by vznikla, k čomu však nedošlo) má však aj ďalšiu vadu, ktorá by spôsobovala, že úver je bezúročný a bez poplatkov a to, že síce obsahuje uvedenie počtu splátok úveru ale neobsahuje uvedenie konečnej splatnosti úveru.

Za toto uvedenie nemožno chápať dátum uvedený v listine s názvom „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8300020756.“

Právna povaha tohto oznámenia je sporná, a možno ho považovať za interný dokument veriteľa. V zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere bode 2.2 sa síce uvádza, že Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi, avšak na rozdiel od bodu 14 Zmluvy (neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere sú zmluvné dojednania), nie je vo vzťahu k Oznámeniu nikde v zmluve uvedená inkorporačná doložka, že toto Oznámenie je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Preto treba mať údaj o konečnej splatnosti úveru za neuvedený. Pod uvedením údaju o

konečnej splatnosti úveru treba rozumieť transparentne uvedený presný dátum tejto konečnej splatnosti, čo pri uvedení, že úver je splatný v 36 - mesačných splátkach dodržané nie je.

V prejednávanej veci má súd za to, že o revolvingový úver ani nešlo. Išlo o klasický úver s následným navýšením. Revolvingový úver je totiž úver, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie čerpania banku. Príkladom revolvingového úveru sú kreditné karty, pri ktorých je klientovi poskytnutý úverový rámec. Ak klient vyčerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorazovo, hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dispozícii celý úverový rámec. Ak vyčerpanú sumu spláca postupne, bude mať stále k dispozícii tú časť úverového rámca, ktorá nie je vyčerpaná a ktorá sa zároveň s každou splátkou zvyšuje.

Pri revolvingovom úvere teda nie je možné určiť počet splátok, ktorými bude splatený, čo nezodpovedá počtu dojednaných splátok vyššie uvedených, pričom chýba aj základný princíp revolvingu, teda obnovovanie úverového rámca jeho splácaním.

Predformulovanú podmienku navýšenia úveru dlžníka uvedenú v čl. 5 Žiadosti/Zmluvy ako oferte považuje súd za právny úkon minimálne rozporný s dobrými mravmi, pretože v prípade riadneho splácania úveru dlžníkom, je tomuto automaticky poskytnutá ďalšia suma, ktorú musí splácať, pričom poskytnutie navýšenia už nemusí zodpovedať vôli a možnostiam dlžníka. V prípade, ak by dlžník navýšenie nechcel, musel by byť aktívny a urobiť príslušný úkon, pričom Zmluvným dojednaniam je ťažké porozumieť bez aspoň základných ekonomických a právnych znalostí.

Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vzhľadom na pomer požičanej a zaplatenej sumy, pričom poskytnutá suma bola žalovaným vrátená už ku dňu 22.05.2011 (24 x 63,57 € = 1525,68 €), bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť (istina + úroky z omeškania).

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že v konaní neúspešný žalobca právo na náhradu trov konania nemá a úspešnému žalovanému túto náhradu nepriznal pre nedostatok návrhu z jeho strany (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Súd priznal trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane úspešného žalovaného spočívajúce v trovách právneho zastúpenia podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. za dva úkony právnej služby

- prevzatie a príprava zastúpenia - 61,41 € + RP 8,04 €,

- vyjadrenie k žalobe (vyjadrenia zo dňa 23.06.2014, 07.11.2014, 19.03.2015 považuje súd za jeden úkon, nakoľko ich obsah mohol byť predmetom jedného podania) - 61,41 € + RP 8,04 €

Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka tak predstavujú sumu 138,90 € + 27,80 € DPH, spolu 166,70 €.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 4 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.